ҮНӨӨДЭР—ИЛАЛТЫН ҮДЭР

Совет баатар сэрэгшэдтэ хэтэ мүнхын алдар соло!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 108 (9862) | 1962 оной майн 9, среда | Сэн 2 мүнгэн

Фашис дээрмэшэдые Совет ороной шэн габьяата Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй бута сохижо, эсэслэн нуга дараһаар 17 жэлэй ой мүнөөдэр гүйсэбэ.

(Илалтын һайндэртэ зорюулагдаһан материалнуудые 2-дохи хуудаһанда уншагты)

СР-эй Оборонын Министрын

ПРИКАЗ

ной майн 9 № 106 Москва город.

олдадууд, матросууд, сержантнууд, старшинанууд! хэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд! хэд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадагшад!

скэ Союзай арадууд, Советскэ Армиин, Далайн-Флодой сэрэгшэд фашис Германиие илаһаар 17 жэл й ойе мүнөөдэр тэмдэглэнэ.

ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн манай Эхэ орон-бэрхэшээлтэй, хэсүү шэрүүн туршалга, социалис рэнэй байгуулалтын хүсэн түгэлдэр, бата бэхи бай-талаһаань харуулһан шалгалта болоо.

унистическэ партиин хүтэлбэрилдэг баатар совет рэнэй шэн габьяата Зэбсэгтэ Хүсэнүүд удаан үргэлхатуу шанга тэмсэлдэ гитлеровскэ эзэмдэгшэдые бу- бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалта туйлаа һэн.

нгөө Эхэ ороной эрхэ сүлөөе, бэеэ даанхай байда-алһан, хүн түрэлтэниие фашис богоолшолгын аюул-улһан совет хүнүүдэй гайхамшаг баатаршалгые бү-н ажалшад хододоо һанажа ябаха. Мүнөөнэй улас-н эрхэ байдалда дэлхэйн арадууд эзэрхэг түримхэй-ашануудые һэримжэтэйгээр хинан харана, Баруун э һэргээгдэһэн фашизмда, милитаризмда эсэргүүсэн гээр тэмсэнэ.

еровскэ Германиие илаһан үдэрһөө хойшо 17 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй ые, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаа-хы хүнүүдые амаршалан мэндэшэлнэб! Армиин, алдарта дайшалхы заншалые хододоо наринаар са-ниие арьбадхаха, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй урда Совет-ай Коммунистическэ партиин XXII съездын табиһан этэй зорилгонуудые сэхэ шууд бэелүүлхэ гээшэ со-шэдэй нангин уялга болоно.

тын һайндэрые тэмдэглэн, **захирнаб:**

й Эхэ оронойнииcлэл — Москвада, союзна республ-ай ниислэлнүүдтэ, герой-городуудта: Ленинградта, дта, Севастопольдо, Одессадэ мүнөөдэр, майн 9-дэ иин хорин буудалгаар салют үгэхэ.

й Эхэ оронойэрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай н байлдаанда унаһан баатарнуудта хэтэ мүнхын ло!

р совет арад — коммунизм байгуулагша мандаха !

тануудай алдар солоор суурхаһан шэн габьяата Со-гтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

й арадые урагшань, коммунизмын илалта тээшэ йгаар хүтэлэгшэ Советскэ Союзай Коммунис-артида алдар соло!

СССР-эй Оборонын Министр
тскэ Союзай Маршал Р. МАЛИНОВСКИЙ.

вда" газетын табин жэлэй ойдо сиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведһээ

иональна Союзуу-оюзна Центральна езидиум түрүүшынь ража эхилһэн үдэр-табин жэл гүйсэ-шарамдуулан, ле-Правдые» халуунаар .

табин жэлэй тур-икн сэсэн мэргэн зоной дунда тараа-хэйе революционно эдхэн хубилгахыень ллион ажалшадые Арадай үндэһэн шу-зорилгонуудые бэе-эмсэлдэ тус газетэ партийна хараа шу-эхэ шууд байһанаа Иигэжэ энэ газе-т хүнүүд ехэ дура-ниие ехээр хүндэлдэг у.

нис, коммунис байгуу-бүхы шатануудта й, советскэ проф-й ажал хүдэлмэрээ һоор ябуулха хэрэг-а» туһалһан, туһал-айна. Энэ газетэ ха-даа манай найдамтай хани, бүхы үйлэдбэриин, ниитын хэрэгүүдтэ заабари заршам үгэгшэ, шэнэ, түрүү юумэ үүсхэгшэ гээд профсоюзууд, ажалшад тоолоно. Социалис мүрысөө, коммунис ажалай түлөө хүдэлөөе хүгжөөхэ, шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэ, хүдэлмэришэд, алба хаагшадай юрэнхы, культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, тэдэнэй ажабайдалые һайжаруулха талаар профессиональна союзууд тусхай ажал хүдэлмэри ябуулдаг. Профессиональна союзуудай эдэ бүхы ажал-ябуулгыень «Правда» саг үргэлжэ дэмжэдэг. Коммунизмын илан мандахын түлөө совет хүнүүдэй ажалай шэн габьяа гаргахыень «Правда» ходо эмхидхэн зоригжуулдаг.

КПСС-эй түүхэтэ XXII съезд дээр хараалагдаһан коммунис байгуулалтын гайхамшагта Программые бэелүүлхэ тэмсэлдэ манай түрэл «Правдын» шэнэ ехэ амжалтануудые туйлахыень хүсэнэбди.

ВЦСПС-эй Президиум.

арл Марксын хүшөөдэ илаа сэсэгүүд табигдаба

, майн 5. (ТАСС). газетын табин жэ-рл Марксын түрэһэн 144 жэл гүйсэһэн гдаба. Агууехэ ухаан революционертэ зо-һан гайхамшагта ху-рдловэй нэрэмжэтэ дээрэ бодхоогдоһон майн 5-да хүн зон олон байгаа.

нхэ «Коммунистичефестые», «Капита-оһон хүнэй нэрэ со-элхэеэ хүдэлмэри-на хүдэлмэрилэгшэд, һургуулинуудай эндэ срэбэ. газетын редакциин дэлмэрилэгшэд хүшөөдэ үглөөгүүр ерээ. Хүшөөгэй табсангай хажууда ургамал сэсэгүүдэй баглаае табиба. «Карл Марксын түрэһэн үдэртэй, «Ленинскэ правдын» 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, научна коммунизмын үндэһэ һуури табигша, уласхоорондын пролетариалай вождь Карл Маркста» гэжэ улаа ягаан лентэ дээрэнь алтаар бэшээтэй.

Марксизм-ленинизмын институдай бүлэг научна хүдэлмэрилэгшэд, Патрис Лумумбын нэрэмжэтэ арадуудай хани барисаанай университедэй студентнүүдэй делегаци болон бусад К. Марксын хүшөөдэ сэсэгүүдые табиба.

ин Арадай Республикада Советскэ партийно-ьственна делегациин ошохоёо байһан тухай

ин Коммунистическэ Центральна Комите-ариин Арадай Рес-правительствын Советскэ партийно-твенна делегаци Арадай Республи-майн тэнгээр ошо-тскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущев делегациие толгойлон ябаха.

АЛДАРТА ТАБИН ЖЭЛЭЙНЬ ҮДЭР
ЛЕНИНСКЭ „ПРАВДЫЕ“ СОВЕТ АРАД АМАРШАЛНА

Кремльдэхи Съезднүүдэй ордон соо

«Правдын», манай ленинскэ «Правдын» 50 жэлэй ой гүйсэбэ. Партиин болон арадай ажабайдалдахи энэ алдарта үдэр бүхы совет газар дээрэ—Балтикаһаа Номгон далай хүрэтэр мүнөөдэр тэмдэглэгдэнэ. Алдарта ойнь үдэртэ «Правдые» совет хүнүүдтэй хамтадаа социалис оронуудай арадууд, аха дүү марксистско-ленинскэ партинууд амаршална.

Манай Эсэгэ оронойниислэл — Москвада «Правдын» табин жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан зарлагдажа, зүрхэ хүдэлгэмэ ехэ һайндэр болоо.

...Үе сагай агууехэ документ мүн болохо коммунизм байгуулгын Программые баталһан партиин түүхэтэ ехэ суглаанай һаяхан болоһон Кремльдэхи Съезднүүдэй ордоной зал. Партиин туһалагшад-журналистнууд, газетэнүүд болон журналнуудай редакторнууд, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд, хэблэл тараагшад, хэблэлнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, типографинуудай хүдэлмэрилэгшэд, радиогой, телевидениин, информационно агентствонүүдэй хүдэлмэрилэгшэд мүнөө энэ зал соо дүүрэн сугларба. Тэдэнэрэй нилээд олониинь хэблэлэй үдэрэй урда тээхэнэ орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа.

Ниислэлэй предприятинуудай хүдэлмэришэд, Москва шадарай колхознигууд, ленинскэ гвардиин үнинэй большевигүүд, уран зохёолшод, эрдэмтэд, искусствонуудай мастернууд, Советскэ Армиин сэрэгшэд, партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско организацинуудай түлөөлэгшэнэр совет хэблэлэй һайндэртэ ерээ.

Олон тоото айлшад — бүхы табан түбиин коммунис хэблэлэй түлөөлэгшэнэр зал соохи һууринуудые эзэлнэ. Хилын саада тээхи иимэ олон ханинарай байлсаһан ябадал хадаа коммунизмын хэрэгэй түлөө, уласхоорондын коммунис хүдэлөөн доторхи пролетарска интернационализмын гол ёһын түлөө тэмсэгшэ мүн болохо ленинскэ «Правдые» марксистско-ленинскэ бүхы партинуудай инаглан хүндэлжэ байһанай бодото гэршэ мүн.

Үдэрэй дүрбэн час. Нүхэд Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин Президиумэй столдо ерэжэ һуубад. Марксистско-ленинскэ хэблэлэй үнинэй элитэ хүдэлмэрилэгшэд—Социалис Ажалай Геройнууд В. А. Каринский, Б. И. Иванов, С. И. Гопнер, «Правдын» типографиин солото хүдэлмэришэд—Социалис Ажалай Геройнууд Н. Н. Забелина, В. А. Кузьмин, ниислэлэй партийна, советскэ болон ниитын организацинуудай түлөөлэгшэнэр, түбэй газетэнүүдэй редакторнууд, хилын саанаһаа ерэһэн айлшад парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй зэргэлэн Президиумдэ һууринуудые эзэлнэ. Тэндэ сугларагшад парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдые болон Президиумэй бусад гэшүүдые нэрьемэ альга ташалгаар угтана.

Партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущев халуун альга ташалгануудаар нэгэтэ бэшэ угтагдан үгэ хэлэжэ, «Правдын» табин жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаае нээбэ. Советскэ Союзай гүрэнэй гимн зал соо баяр ёһололтойгоор зэдэлнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр Л. Ф. Ильичевто үгэ үгтэжэ, «Правдада», совет хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ партиин Центральна Комитедэй амаршалгые уншаба. Партиин ленинскэ штабай амаршалгын халуун зүрхэнэй үгэнүүдые тэндэ сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Удаань СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь нүхэр М. П. Георгадзе «Правдые» Ленинэй орденоор шагнаха тухай Указ уншана. Бүлэг правдынхид трибунада дүтэлэн ерэбэд. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Л. И. Брежнев мүн тэндэ ерэнэ.

— 50 жэлэйнь ойн алдарта үдэртэ партиин Центральна Комитедэй дайшалхы орган—ленинскэ «Правдада» үндэр дээдэ, габьяата шан—Ленинэй орден барюулхада намда ехэл аятай байна,— гэжэ нүхэр Брежнев хэлэнэ. **(Нэрьемэ альга ташалга).** Хүндэтэ нүхэд, Совет гүрэнэй дээдэ шагналаар дашарамдуулан, таанарые халуун зүрхэнһөө амаршалнаб. **(Альга ташалга).**

Агууехэ Ленинэй үндэһэлэн байгуулһан, зоригжуулһан, идейнэ хүтэлбэрилэгшэнь байһан «Правда» газетэ түрэл Коммунистическэ партитайгаа хамта бэрхэшээлтэй, алдартай замаар ябаа. **(Альга ташалга).** Энэ газетэ коммунизмын агууехэ хэрэгтэ хододоо үнэн сэхээр алба хээ, хэнэшье. Тиигэжэ үнэн үгые арад ниитын дунда нэбтэрүүлэн тараажа, манай арадта, бүхы түрүү хүн түрэлтэндэ хүндэтэй, инагаар дурлагдадаг болоһон байна.

Мүнөөдэр «Правда» газетэдэ Ленинэй орден барюулжа байхадаа, «правдынхид», мүн совет хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд Коммунистическэ партиин, үнэн сэхэ ленинец Н. С. Хрущев түрүүтэй тэрэнэй Центральна Комитедэй хүтэлбэри доро манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулгын агууехэ Программые хэрэг дээрэ бэелүүлхын тула бүри ехэ эршэ зоригтойгоор ажаллаха байһандаа бидэнэр бултадаа гүнзэгыгөөр этигэнэбди. **(Альга ташалга).**

Манай нүхэдые халуун зүрхэнһөө үшөө дахин амаршалхыемни, дээдэ шагнал — Ленинэй орден барюулхыемни зүбшөөрыт. **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Нүхэр Л. И. Брежнев суглаанда хабаадагшадай бултанайнь альга ташалга доро «Правда» газетын түлөөлэгшэнэртэ Ленинэй орден барюулба.

Ленинскэ «Правдын» табин жэлэй ой тухай элидхэл хэхынь тулада тэрэнэй главна редактор нүхэр П. А. Сатюковто үгэ үгтөө.

НҮХЭР П. А. САТЮКОВОЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЫН ХУРЯАНГЫ НАЙРУУЛГА

«Правдада», совет журналистнуудта дээдэ шагнал хүртөөһэнэйнь түлөө, амаршалгын халуун үгэнүүдэйнь түлөө, ороной ажабайдалда, коммунизмын түлөө тэмсэл дотор хэблэлэй дүүргэдэг үүргые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө правдынхидай, бүхы советскэ журналистнуудай үмэнэһөө ленинскэ Центральна Комитедтэ болон Советскэ правительстводо нэн түрүүн халуун зүрхэнэй баясхалан хүргэхыемни зүбшөөрыт гэжэ нүхэр Сатюков хэлэнэ. Мүнөөдэрэй баярай суглаан дээрэ Никита Сергеевич Хрущевой хэлэһэн халуун зүрхэнэй үгэ, «Правда» газетэдэ болон совет хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Центральна Комитедэй хүргэһэн амаршалга бидэнэр правдынхидай, бүхы советскэ журналистнуудай зүрхэ ехээр хүдэлгэбэ. Амаршалгын, дээдэ шагналнуудай түлөө «Правдын» коллектив, совет хэблэлэй, радиогой болон телевидениин бүхы хүдэлмэрилэгшэд тодорхой творческо хэрэгээр харюусаха байха гэжэ ленинскэ Центральна Комитедые найдуулхыемни зүбшөөрыт. Ленинэй партиин агууехэ хэрэгэй түлөө, коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэхэһээ үлүү нангин юумэ гэжэ советскэ журналистнуудта байхагүй гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлнэ.

«Правдын» табин жэлэй ой хадаа гансал совет хэблэлэй бэшэ, мүн бүхы уласхоорондын коммунис хэблэлэй һайндэр мүн болоно. Газарай бүмбэрсэгэй бүхы түбинүүдэй маркçистско-ленинскэ аха дүү партинуудай газетэнүүдэйнь түлөөлэгшэнэр манай баярай суглаанда байлсана. Манай хүндэтэ айлшадые, зэбсэгэйнгээ талаар алдарта нүхэдөө халуунаар, аха дүүгэй ёһоор правдынхидай, совет хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэһөө амаршалхыемни зүбшөөрыт.

Бүхы оронуудай ажалшадай үмэнэ, уласхоорондын коммунис, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй үмэнэ совет хэблэл өөрынгөө интернациональна үүргые саашадаашье нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байха гэжэ, хүндэтэ ханинар, таанарые бидэнэр найдуулнабди гэжэ нүхэр Сатюков мэдүүлнэ.

Мүнөөдэр, «Правдын» 50 жэлэй ойн үдэр бидэнэр бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождь болон багша, «Правдын» үндэһэ табигша — Владимир Ильич Ленинэй нэрые угаа ехэ баяр баясхалантайгаар дахин дахин нэрлэнэбди гэжэ саашань элидхэлшэ хэлэнэ. «Правдые» байгуулха хэрэгтэ үүсхэл, хүсэл оролдолго гаргаһанай түлөө Питерэй болон бүхы России революционно хүдэлмэришэдтэ гүнзэгы ехэ баясхалан хүргэнэбди. Тэдэнэр хүдэлмэришэнэй үдэр бүриин газетын нэгэдэхи номер гаргахын тулада, научна коммунизмын үндэһэ табигша Карл Марксын түрэһэн үдэр мүн болохо майн 5-най гайхамшагта үдэрые шэлэн олоһон байна.

«Правдын» табин жэлэй түүхэ тухай хэлэхэдээ, нүхэр Сатюков тэрэнэй урда тээ гарадаг байһан ленинскэ «Искрые» һануулна. Революционно тэмсэлдэ, обществын ажабайдалда хэблэлэй дүүргэхэ үүргые, тэрэнэй эзэлхэ һуурииие Владимир Ильич «Искрын» хуудаһануудтай дээрэ сэсэн мэргэнээр тодорхойлһон байгаа. Хүдэлмэришэн ангиин хэблэлэй дээдэ зэргын гол ёһо — тэрэнэй партийна шанар, үндэр дээдэ марксистска үзэл бодолой гол ёһо тушаа Ленинэй хэлээшэнь айхабтар ехэ удхашанартай байгаа. Хэблэлэй ленинскэ гол ёһо: партийна байлга, үндэр дээдэ үзэл суртал, арадтай таһаршагүй холбоо, шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлгэ, үнэн зүб байлга, пролетарска интернационализм гээшэ шэнэ түхэлэй, бодото арадай хэблэлэй эбдэршэгүй хуули ёһонь болоо.

Газетын агууехэ ерээдүйе сагай эрхэ байдалда «Правдын» удхашанар тухай агууехэ Ленинэй хэлэһэниие нүхэр Сатюков һануулна. Хаанта засагай эрхэ байдалда «Правдын» ябаһан зам бэрхэшээлтэй байһан юм. Түрүүшынгээ хоёр жэл соо «Правда» хаанта засагаар найма дахин хаагдабашье, тэрэ бүридөө шэнэ нэрэтэйгээр гаража, Ленинэй зааһан революционно замһаа хазагайрангүй ябадаг һэн. Редакцида бэшэгүүдые бэшэжэ, зүбшэлнүүдые үгэжэ, Ленин газетые зоригжуулдаг, ударидадаг байгаа. Ленинэй статьянууд болон документнүүд газетын политическэ шугамые, үзэл сурталайнь удхые тодорхойлдог һэн. Түрүүшын хоёр жэл соо Владимир Ильичын 280 гаран статьянууд болон документнүүд «Правдада» толилогдоһон юм. Тиихэдэ табин жэл соо Ленинэй мянга гаран статьянууд, документнүүд болон хэлэһэн үгэнүүдые толилоо. Тэдэнь коммунизмын түлөө тэмсэл дотор партиин болон арадай үзэл сурталай сэгнэшэгүй ехэ баялиг болоо.

1914 оной зун, дэлхэйн нэгэдэхи дайнай урда тээхэнэ хүдэлмэришэн ангиин дайсад «Правдын» редакциие бута сохижо, тэрэниие хэблэлгэ хоригдоһон байгаа. Зүгөөр 1917 оной мартда революциин сохилто доро хорото муухай хаанта засаг унагаагдажа, партиин ЦК-гэй шиидхэбэреэр «Правдые» хэблэлгэ дахяад һэргээгдэһэн байгаа. Тэрэ үедэ большевистскэ партиин гүбэй орган мүн болоһон тухайгаа газетэ сэхэ мэдүүлээ юм. «Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!» гэһэн Маркс, Энгельсын уряае өөрынгөө гол хараа болгоо.

Саг зуурын правительствын зүгһөө хатуу шанга мүрдэлгын эрхэ байдалда, Октябриин социалистическэ революциие бэлэдхэлгэдэ «Правдын» дүүргэһэн айхабтар ехэ үүргэнь элидхэл соо харуулагдаа. Тэдэ һүртэ шанга үдэрнүүдтэ «Правдын» хуудаһанууд дээрэ Ленинэй 200 шахуу статьянууд болон документнүүд толилогдоһон байгаа. Социалистическэ революци дотор большевигүүдэй баримталха стратеги болон тактикань тэдээн соо зохёогдоо юм.

Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин илалта хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи шэнэ үеые, социализм болон коммунизмын илан мандалгын үеые эхилһэн байна. Ленинэй партиин табиһан зорилгонуудые дүүргэлгэдэ «Правда» арад ниитые эмхидхэн жагсаана, шэнэ байдалай түлөө тэмсэлдэ тэдэнэрые уряална. Шэнэ общество байгуулха хэрэгтэ хэблэлэй айхабтар ехэ удхашанартай байһаниие заажа, Ленин арадай ажабайдалда дүтэ байха, экономико тухай ехээр бэшэхэ, политическэ шашалдааһаа зайсаха, шэнэ ёһоор хүдэлмэрилэлгын бодото жэшээ дээрэ арад ниитые хүмүүжүүлхэ гэжэ хэблэлые уряалаа юм. Владимир Ильичын энэ заабаринь бүхы совет хэблэлэй хүтэлбэри болоһон байна.

Ленинэй һүүлшын зохёолнуудые «Правдада» толилһон ябадал тон ехэ удхашанартай байгаа гэжэ элидхэлшэ саашань тэмдэглэнэ. СССР дотор социализм байгуулгын тодорхой программа тэдээн соонь заагдаһан байгаа. Ленинэй хараалһан түсэбые хэрэг дээрэ бэелүүлгэ — оронойиндустриализациин болон электрификациин, хүдөө ажахые кооперировэлхэ, культурна революци бэелүүлхэ, эрдэм ухаае болон техникые хүгжөөхэ, арадай жаргалта байдалые һайжаруулха түсэбүүдые бэелүүлгэ — эдэ бүгэдэ «Правдын» болон бүхы совет хэблэлэй гол анхаралда байһан юм.

«Мүрысөө яажа эмхидхэхэб?» гэһэн Ленинэй статья «Правдада» толилходо, ажалша ниитын хүсэн түгэлдэр дэбжэлтэ болоо һэн. Дайнай урда тээхи жэлнүүдтэ «Правдын» гол удхань юун байгааб гэхэдэ, олон миллион хүнүүдэй зохёон байгуулхы, амгалан ажал, арад ниитын үүсхэл болон эршэ зориг тухай бэшэдэг байһан юм. Ленинэй зааһан замаар ябажа, «Правда» болон манай бүхы хэблэл партиин гол шугамай түлөө, мүн троцкистнуудта, бүлэг можо бологшодто эсэргүү, ленинизмын дайсадта эсэргүү эдэбхитэй тэмсэл хэһэн байгаа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэнэ.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай түймэр эхилжэ, социалис Эсэгэ ороноо хамгаалгада совет арадай жагсаһан үедэ ленинскэ «Правдын» эрхилһэн ажал-ябуулга дээрэ тогтон нүхэр Сатюков саашань хэлээ. Фронтын түрүү зэргэдэ манай эрэлхэг зоригто сэрэгшүүдтэй совет журналистнуудай гар гараа барилсан ябаһанаарнь, дайсанай ара талада партизан дай хэһэнээрнь бидэнэр омогорхонобди гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

1945 оной намар арба мянгадахи номеройнгоо гарахатай дашарамдан, «Правда» Ленинэй орденоор түрүүшынхеэ шагнагдаһан байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо арбан долоон жэл үнгэрөө. Мүнөөдэр «Правдын» туг дээрэ Ленинэй

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюуртп)

АГ ДЭЭРЭ: **«Правда» газетын главна редактор П. А. азетэ гаргагша А. Л. Путин (зүүн гарһаа) типографи соо**

ТАСС-эй фотохронико.

МҮНХЭ ДУРАСХААЛТА ИЛАЛТА

Совет арадай мартагдашагүй баатаршалга

А. И. ЕРЕМЕНКО,
Советскэ Союзай Маршал

Хүн түрэлтэнэй бодото түүхэдэ түрүүшынхеэ эхи табиһан манай арад, олон тоото баатаршалгануудые гаргаһан байна. Германиин фашизмда эсэргүү Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ совет хүнүүдэй илаһан гайхамшагта илалта олон тоото баатаршалгануудайнь нэгэн болоно. Гитлерэй хас тамгын няза даргадаһан, харата муухай хүсэнүүдые эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй, үнэн зүб хэрэгэй илаһан тухайда бүхы дэлхэйдэ мэдээсэжэ, Москвада баярай салюдай болоһон үдэрһөө —1945 оной хабарай майн 9-нэй үдэрһөө хойшо 17 жэл үнгэрөө.

СССР-тэ харата муухайгаар добтолон ороһон фашистска сэрэгшэд гол шэглэлнүүдтэхи булюу хүсэеэ, Сталинда шүтэн һүгэдэлгэһөө уламжалан ороноо хамгаалгада бэлэдхэлгын талаар гаргагдаһан алдуунуудые хэрэглэн, дайнай түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, урагшаа үсэд нэтэрүүгээр дабшажа, Советскэ Армиие гэдэргэнь сухарюулһан юм.

Коммунистическэ партимнай дайсанда эсэргүү тэмсэлдэ бүхы арадаа жагсааха зуураа, бүхы хүсэ шадал, арга боломжыемнай элсүүлээ һэн. Смоленск, Ярцево, Ельнь, Рославль, Брянск шадар болоһон хамгаалгын байлдаануудта манай ехэ хүсэ шадалтай байһые дайсад ойлгоһон байгаа. 1941—1942 онуудай үбэл Москва шадар совет сэрэгшэд эрид шангаар добтолжо, сахилгаан мэтэ түргөөр илахабди гэһэн Германиин һанаашалгые буруу һүргөө бэлэй.

1942 оншье совет арадта бэрхэшээлтэй жэл байһан юм. Манай орондо, мүн бүхы дэлхэйдэ ямар ехэ аюулай тохёолдоод байһые зүбөөр сэгнэхын тула тэрэ жэлэй тэн багтахи Европын карта харабал эли болохо һэн. Тиихэдэ Гитлерэй Германи Бискайска тохойһоо Волга хүрэтэрхи, Нарвигһаа Африкын эрьедэхи Дундада далай хүрэтэрхи газарые эзэлһэн байгаа. СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд үсэд шангаар тулалдажа, тэрэ үеын байдалые үндэһөөрнь хубилгаһан юм. Совет сэрэгшэд Волгын эрьедэ герой-город шадар зургаа һара хахад соо эрэлхэг зоригтойгоор тулалдаа бэлэй. Тэдэнэр урагшаа эрид шууд добтолжо, агуусхэ илалта туйлаһан байгаа. Тиигэжэ дайнай үедэхи байдал ехээр хубилжа, гитлерэйхидтэ эсэргүү бүлэглэлдэ таатай зохид байдал тохёолдоо һэн.

Советскэ Арми тэрэ гэһэнһээ хойшо бүхы фронтнуудта Хара далайһаа Балтиин далай хүрэтэр үсэд шангаар добтолжо эхилһэн юм.

Гитлерэй сэрэгүүд 1943 оной зун Курска шадар добтолгоёо эхилжэ, дахинаа булюу байдалда орохые хүсэһэн юм. Тэрэ һэдэлгэншье дахинаа буруу һүрөө һэн.

Совет сэрэгшэд партяар хүмүүжүүлэгдэһэн полководецуудай хүтэлбэри доро ябажа, Украинада, Белоруссида, Прибалтикада, Зүүн Пруссида, Висла, Одер мүрэн шадар болоһон байлдаануудта, Берлин абахын түлөө түүхэтэ тулалдаанда элитэ ехэ илалтануудые туйлаһан байна. Тэдэ илалтануудынь хэтын хэтэдэ мартагдахагүй.

Ара талада буу зэбсэг хэгшэдэй, Уралай, Сибириин заводууд, шахтанууд болон руднигуудта ажаллагшадай, фашизмые бута сохиһон хүсэн түгэс дайшалхы техникэ байгуулһан, нүүрһэ малтаһан, булад шудхаһан хүнүүдэй туйлалтань мүн лэ агуусхэ. Советскэ Союз дайнай дүүрэхын урда тээхи гурбан жэлэй туршада соо жэл бүри дунда зэргээр 30 мянга гаран танк, самоходно түхеэрэлгэнүүд болон бронемашинануудые, 40 мянга шахуу самолёт, 120 мянган буу зэбсэг гэхэ мэтые бүтээн гаргажа байгаа. Манай колхозниггуудай оролдосотой һайн ажал хэзээдэшье мартагдахагүй юм. Тэдэнэр өөһэдөөшье хүсэд эдеэлэнгүйгөөр армияа, промышленностьёо эдеэ хоолоор, түүхэй эдээр хангажа байгаа.

Совет хүнүүд туйлаһан асари ехэ илалтаяа бүрин мэдэрхэ зуураа, Гитлертэ эсэргүү бүлэглэлдэ хабаадаһан бүхы арадуудай илалтануудые мүн лэ үндэрөөр сэгнээ һэн.

Хүн түрэлтэнэй үмэнэ бүхы дэлхэйн түүхэтэ илалтануудые туйлаһанайнь түлөө, түрүүндэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай жэлнүүдтэ жэшээлэшэгүй баатаршалгануудые харуулһанайнь түлөө, Гитлерэй сэрэгэй хүсые бута сохиһонойнь түлөө дэлхэйн бүхы хүнүүд Советскэ Армида талархана.

Германиин фашизмые, Японой милитаризмые манай арадай илаһан илалта энээнэй урда тээхи сүлөөрэлгын дайнуудһаа онсо өөрэ илгаатай юм. Уласхоорондын империализмын гол хүсэнүүдэй бута сохигдоһоной ашаар дэлхэйн капиталистическэ системэ һулараа бэлэй. Социализм бусад оронуудта илан мандаа. Тиигэжэ дэлхэйн социализмын системэ бии болоо һэн.

Тиибэшье баруун оронуудай империалистическэ зонхилогшод үнгэрэгшэ дайнһаа һургаал абаагүй байна. Түүхын сухаришагүй дабшалтые хубилгахын зорилгоор империалистнууд мүнөө үедэ термоядерна шуһата муухай хюдалгын дай үүсхэхээр бэлэдхэнэ. Эзэрхэг түримхэй добтолго үүсхэдэг, хархис хүсэнүүдые дэмжэжэ байдаг Америкын империализм дахинаа булюу байдалтай болохын тула ехэ хүсэ гаргана. Энэ зорилгоёо бэелүүлхын тула тэдэнэр юушье хэхээр бэлэн байна, дэлхэйн элдэб хубида зэбсэгтэ байлдаа үүсхэнэ. США гансал үнгэрэгшэ жэлэй туршада сэрэгэй хэрэгтэ зорюулагдаһан гаргашаяа зургаан миллиард доллароор дээшэлүүлээ. сэрэгэй бюджет мүнөө үедэ туйлай ехэ хэмжээндэ хүргэгдэһэн — 55,1 миллиард доллар болгогдоһон байна. Америкын зэбсэгтэ хүсэнүүд ехээр олоншоруулагдана. США-гэй империалистнууд канцлер Аденауэрай үгэдэ орожо, дэлхэйн хоёрдохи дайнай хойшолонгуудые тэрэ зандань үлөөхэ гэһэн аюултай политика дэмжэнэ. Бонный зонхилогшод Германиин эбэй договор баталхаяа арсажа, хэрэг ушарые зорюута зүрилдөөтэй болгохые хүсэнэ.

Дэлхэйн дайе сараха ба дайе саашадаа эсэслэн болюулха гээшэ манай гадаадын политикын гол зорилго мүн болоно гэжэ XXII съезд дээрэ баталан абтаһан Программа соогоо манай парти мэдүүлһэн байгаа. Үнгэрэгшэ дайн хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи һүүлшын дайн болоһой гэжэ бидэнэр эрид шууд тэмсэнэбди. 18 гүрэнэй Комитедэй Женевэдэхи зүблөөн дээрэ советскэ делегациин гаргаһан хүсэл оролдолго дээрэ хэлэгдэһые дахинаа гэршэлэн харуулна.

Мүнөө үеын дайнай шэнжэ шанарые, онсо өөрэ илгаае научна талаарнь тодорхойлһоной ёһоор манай зэбсэгтэ хүсэнүүд хүгжөөгдэнэ. Зэбсэгтэ хүсэнүүднай эгээл һайн буу зэбсэгээр, тэрэ тоодо атомна, водородно зэбсэгүүдээр, ракетнэ техникээр, электронно приборнуудаар хангагдана.

Манай арадай агуусхэ туйлалтануудые, социализмын туйлалтануудые хамгаалжа байгаа Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй үмэнэ партимнай ехэ зорилгонуудые табинхай. Манай сэрэгшэд эдэ зорилгонуудаа бэелүүлхэ бүхы аргатай. Үнгэрэгшэ дайнда агуусхэ илалтануудые туйлажа, алдар сууда гараһан СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд коммунистическэ общество байгуулагшадай зохёохы ажалые хёрхоор сахина. Советскэ Союзда, социализмын лагерьта добтолон ороһон ямаршье дайсадта манай арми, флот шанга харюу үгэхэ бүхы аргатай.

1962 оной Майн Нэгэнние Москвада һайндэрлэлгэ. Москвагай гарнизоной сэрэгүүдэй парад Улаан талмай дээрэ боложо байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Даши ДАМБАЕВ

АБЫН ДУРАСХА[АЛ]

(Поэмэһээ бүлэгүүд)

Үнгэрһэн дайнда абамни унаа —
Үнэнэй халуун тэмсэлдэ.
Үнгэрһэн дайнда абамни унаа —
Үргэн замуудай бэлшэртэ.
Эжыдээ багашуул үлээ һэмди,
Эсэгын ехэ хүбүүнби.
Үншэрхэ гээшые үзээ һэмди,
Үлэһэн табанай нэгэнби.
Жэнгинүүр хонгёо хонхын
абяандал
Жэлнүүд һубарин үнгэрбэ.
Уйдхарта бүлын сэдьхэл һанаанда
Унаһан абам мүнхэрбэ.

* * *

Шэрүүн хүйтэн шуургата үбэл
Шэнхинэн хүнхинэн байгаа
бэлэй.
Бордоһон саһатай нэгэ үдэр
Баруулжаа мордон гараа бэлэйш.
Эсэгын илдам зөөлэн нюдөөр
Эгээл тиихэдэ намаяа харан,
Малгайм хасабша бүхөөр уяад,
Магнай дээрэм таалаа бэлэйш.
Уйдхар гунигаар булта абтаад,
Уйлан-хайлан зогсоо һэмди.
Аяар холын энэ үдэр
Арюунаар сэдьхэлдээ хадуун
ябанаб.

* * *

Табан хоногһоо
Илалтын болохоо байхада,
Таһарааш манһаа,
Түрэл инаг абамни.
Силезиин дэргэдэ
Баатар хатуу байлдаанда
Сэбэр нангинаар
Шахаа тангариг сахяалшни.
Табан хоногһоо
Суута Берлин абтагдаад,
Табан хушуумнай
Алдар солоёо гингүүлээл.
Энэ тэмсэлэй
Эсэс хүрэтэр, абамни,
Эрэлхэг бэрхээр
Эхэ ороноо хамгаалааш.
Шинии нэрэ
Юрын, заахан байбашье,
Шинии хэрэгэй
Халуун дүлөөр мүнхэрөө —
Шинии хүбүүн
Берлин хүрэһэн түүхы...
Шинии тухай
Зугаалжа ябахал өөрөө!
— Эрхэ сүлөө,
Энхэ жаргалай түлөө! —
Эхэ Совет ороноо
Аршалан унаһан таа...
Дуугаа үргэнэб,
Эрхим шүлэг һунгажа,
Дурасхаалта нэрыетнай
Дурдажа байнаб.
Дуулана гүт,
Шулуун зүрхэтэ бүргэд...
Танай адхарһан
Һүлдэ халуун шуһан...
Тангариг боложо,
Ажабайдал соо шэнгээ.
Ажабайдалда бэлэглэһэн
дур...

Амиды,
Үхэлгүй,
Мүнхэ!
Энэ дуран —
Эртын улаан наран соо,
Эрдэм дахаһан
Эдиршүүлэй шуугиан соо,
Элдин талын
Һалбаран надхаа сэсэг соо,
Энгэр сэлнһэн
Залуу дуушын дуунууд соо.
Энэ дураар
Хүн нэрэеэ нэрлүүлжэ,
Үнэһэн соо һоо жэгүүртэ...
бодо...
Үндэртэ дурлаһан бүргэд...

„ШАНАЛАЛДА АБТАҺАН ЭХЭ"

(Нэгэ скульптура тушаа)

Эхэ! Энэ үгэ ямаршье хэлэн дээрэ нэгэл онсо, зүрхэ хүдэлгэмэ: хабарай наранай элшэдэл сэлмэг, океан далайдал оёоргүй гүнзэгы удхатай ха юм! Ород эхэ гү, бурят гү, али татар гү — эхэл хадаа эхэ. Тиимэл хадань эхынгээ сэдьхэлые хэзээ эртэ урда сагһаа эхилэн хүн түрэлтэнэй эгээл эрхим уран бүтээлшэд шадал хабынгаа хүрэхысэ — нэгэ заримааниинь шабар хүрэгүүдээр, нүгөөдүүлынь уран биирээр гурбадахюулын гүүрһанай хурсаар — магтан дууладаг һэмнай. Агуусхэ Рафаэлиин биирнүүдэй далайса дороһоо гараһан Сикстинскэ мадоннын мүнхэ арюун шарайе, тэрэнэй эхын һайхан сэдьхэлые нюдэндөө хаража, зүрхэндөө хадуужа зуун жэлнүүдтэ хүн түрэлтэн энхэ баясхаланаар түгэс ябана бэшэ гү? Үгышье һаа, Россиин хубисхалай түрүүшын дүлөөр ялабхиһан М. Горькиин «Эхэ» гэжэ суута роман соо һоо Ниловна — ород эхэ гаража ерэхэл. Бүри һаяын жэшээ болгон, «Партизанай эхэ» гэһэн мэдээжэ уран зураашан Герасимовай гайхамшагта полотно һаная. Тэрээн дээрэ садхалан бадайранги нюуртай, буу зэбсэгээ агсаһан шунахай фашист сэрэгшын урда үргэн, олон үхибүүдые дэгжээһэн сээжээрээ партизан хүбүүгээ далдалаад байһан һаншаг сагаан эхэ ямар һүрөөтэй, аймшагтайгаар дайсанаа сэхэ шэртээд байгаа һэм.

Эхэнүүд... Тэдэнэй образуудынь бүхы саг үенүүдэй искусствын эгээл харюусалгатай, шэргэшэгүй булагтал адли тематикын эхин боложо байдаг ушар хэндэшье гайхалгүй...

Мүнөө манай урда үшөө нэгэ эхын мартагдашагүй шарай зураглан харуулагдана. Урин хонгор, хурса шэнжэтэй нюурынь уйдхарай хара мананда хушагдан бүрхэшэнхэй. Нюдэдынь уһатан анилданхай, зүгөөр нарихан уралнуудынь хүсэтэйгөөр жэмышэнхэй. Хэзээшьеб залуудань намилзан ябадаг зөөлэн хөөбэр шаалинь мүнөө хара үүлэн мэтээр бүхы бэеынь хушажа, шаналалда абтаһан эхын духадал уршалаатан, мүрэ сээжынь хушашанхай. Үлгы соо хүбүүнэйнгөө хэбтэхэдэ энхэрэн тэбэридэг һайхан гарнуудынь мүнөө хүсэеэ алдаашье һаа, шархада нүрөөгдэһэн сээжыень урданайхидаал энхэргэнээр, һалгаашагүйгөөр тэбэринхэй. Эхын бүхы бэень агууехэ шаналалһаа һуларжа, зүүн мүрэйнь һанжаһан шэнгеэр үзэгдөөшье һаа, тэрэнэй нангин этигэлтэ сэдьхэлэй һайханиинь, хүсэниинь эли бодо харагдана. Энэ скульптурна хүрэг хараһан хүн бүхэн удаан лэ урдань байжа, эхын энхэргэн сэдьхэл, эхын эрьегүй далайдал дуурые дахин сэгнэхэ, ойлгохонь дамжаггүй. Эхын шаналал тэрэнэй зүрхэн соо ямар шанга оог болон зэдэлхэб.

Энэ гипсээр бүтээгдэһэн нилээд томо хэмжээтэй скульптурна хүрэгэй автор — манай совет үеын эгээл мэдээжэ скульптуранууудай нэгэн Евгений Петрович Вучетич юм.

«Шаналалда абтаһан эхэ» гэжэ зохёолоо манай республикын искусствын түлөөлэгшэдтэ бэлэг болгон баряа. Тиихэдээ тус хүрэгэйнгөө хажуу талада өөрынгөө гараар:

> Волга дээрэ болоһон,
> Агуусхэ Сталинградтахи
> байлдаанда сугтаа
> адхарһан шуһанайнгаа
> дурасхал болгон
> бурят ахадуунэртээ
> баринаб.
> Е. Вучетич. 1962 он.

гэһэн уран һайхан бэшэг зорюулжа һиилээ. Иимэ мэдээжэ скульпторой өөрынгөө нэгэ зохёолые гашуудалда зорюулжа бүтээгээд, бэлэг болгон эльгээһэн ушарынь һайшаалтай, омогорхомоор байна.

Евгений Петрович Вучетич ганса манай орон соо мэдээжэ болонхой бэшэ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ тэрэнэй эсэшэ сусашагүйгөөр хабаададагынь, дайнай хара утаа сараха талаар хэһэн тэмсэлынь барандаа һайн мэдээжэ юм. Тиимэһээ тэрэнэй олонхи бүтээлнүүд эб найрамдалай темэдэ зорюулагданхай байһаниинь гайхалгүй. Жэшээлхэдэ: Берлинэй Трептов-паркда оршодог, баруун гартаа һэлмээ эреэрнь доошонь харуулжа баряад, абарһан немец үхибүүгээ зүүн гараараа сээжэдээ няагаад зогсодог гайхамшагта совет сүлөөлэгшэ-сэрэгшын дурасхаалда бодхоогдоһон хүшөө хэн мэдэхэгүйб!

Хари холодо үлэһэн, ... хэрэгэй түлөө тэмсэһэн ... шын асари тэрэ хүшөөг... гэдэ жэл бүри майн ... табигдажа, үнэн сэдьх... рэнэй урда абяагүй һ... зогсодог. Мүнөөшье ... скульптор Вучетичэй ... хүшөөгэй дэргэдэ амга... гай сэсэгүүд дэлгээтэй, ... һанаатанай ёһолол а... зогсожо байһаниинь ... гүй.

«Һэлмэнүүдые анза... гожо шэрээе» гэһэн, ... нэрэмжэтэ, гүрэнэй ... хүртэһэн суутай монум... на скульптурые һанаа... Эндэшье Е. Вучетич ... темэеэ гүнзэгырүүлэн, ... лан сагай сүлөөтэ хүн... ехэ далайсые, арюун ... лые магтан дуулана... Е. Вучетич һүүлэй үел... эй Центральна Комите... гэдэхи секретарь, үнэ... нец Никита Сергеевич ... вой дүрэ бүтээжэ ... Энээн тухайдаа — ... Сергеевичтэй уулзалга... хайгаа, яажа хүдэлһ... жэ байһан тухайгаа ... дорхой, һонирхолтой ... тья бэшээд, тэрэнээ ... рүүн манай «Байгал» ... да хэблэхыень нёдондо... жуулан үгөө һэн. Ж... уншагшад тус статье ... хон уншаһаниинь ойлго...

«Байгал» журналай ... редактор, мэдээжэ ... хёолшо Африкан Ба... Евгений Петровичтой ... хин нюураараа ... ерээд:

—«Шаналалда абта... гэжэ шэнэ бүтээлээ ... скульптор манай респу... культурын хүдэлмэр... бэлэглэхэб гээ,— гэхэд... нэйшье этигээгүйнь ... той. Тэрэ тоодо бии... гээгүй бэлэйб... Зүгөөр ... ороной искусствын эг... дээжэ түлөөлэгшэдэй ... республикада анхара... дууддаг болоһондо ... зуураа, иимэ холбоо б... саашадаа хүгжэжэл ... гэжэ досоогоо һанаа...

...Харин мүнөө ма... нэй орденто оперо б... дэй театрын фойе со... Петрович Вучетичэй ... һэн «Шаналалда ... эхые» харахадаа, ... ха ороо.

Манай арад зон ... дуутай хамтаран, ... шистнүүдые эшэн... нөөлсэжэ, Улаан ... стагай утаата оро... дуулан, гайхамшаг... рөө арбан долоо... угтажа байхадань ... Петрович Вучетичэ... гүнзэгы удхашанар... онсолон тэмдэглэ... нэйнь түлөө арад ... рят эхэнэрнүүдна... Евгений Петровичт... үнэн зүрхэнэй ба... талархажа байханы... гүйл!

Энээнһээ хойшо эх... шаналалда бү абтаг... жэ халуун зүрхэнһэ... байнабди!

А. Жамбалдо...

Бурядай АССР-эй Верховно Советэ депутадуудые һунгалга

Ондоо тээшээ гаража ошоһон депутадуудай ородо бусад хүнүүдые Бурядай АССР-эй Верховно Советэ һунгаха һунгалта байгша оной майн 6-най амаралтын үдэр дүрбэн округто боложо үнгэрбэ.

Улан-Удэ хотын Гагаринай, Мухинай нэрэмжэтэ, Садовая болон бусад үйлэсэнүүдтэ ажаһуудаг эрхэтэд Бурядай АССР-эй Верховно Советэй депутадууд болгон КПСС-эй Улан-Удын горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Константин Матвеевич **Продайводае**, КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Николай Степанович **Бирюковые** һунгаа.

Хориин аймагай Үдын совхозой малшад, таряашад болон механизаторнууд, Хандагайн леспромхозой модо бэлэдхэгшэд һунгуулиингаа участогуудта тон эдэбхитэйгээр ерэжэ, өөһэдыгөө дэбжүүлһэн кандидат, партиин обкомой секретарь нүхэр Даши Дашинылович **Лубсановта** нэгэ хүн шэнгеэр дуугаа үгэбэ.

Тэрэшэлэн һунгуулиин Мухаршэбэрэй округой һунгагшад КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Леонтий Владимирович **Власовые** Бурядай АССР-эй Верховно Советэй депутадаар баяр баясхаланга оршон байдалда һунгаба.

Хүгжэмынь бүхы дэлхэйн хүнүүдые нэгэдүүлнэ

П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын хоёрдохи конкурс хаагдаба

МОСКВА, майн 7. (ТАСС). П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын хоёрдохи конкурс майн 7-до, ородой гайхамшагта композиторой түрэһөөр 122 жэлэй гүйсэһэн үдэр хаагдаба. Конкурс табан неделиин турша соо үргэлжэлөө. Энэ үе соо дэлхэйн залуу хүгжэмшэд орёо нарин мүрысөө хэһэн байгаа.

Суглааргшадай альга ташалгаар угтагдан нүхэд Л. И. Брежнев, А. И. Микоян, Н. С. Хрущев ерэжэ ложонуудта һуугаа.

Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын хоёрдохи конкурсын хаагдалгада зорюулагдаһан баярай заседаниие СССР-эй Культурын министр Е. А. Фурцева нээгээд, эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ Д. Д. Шостаковичта үгэ үгөө.

Һүүлээрнь Д. Д. Шостакович, Т. Н. Хренников конкурсдо хабаадагшадта хүндэтэ шагналнуудые баярай оршон байдалда барюулжа эхилһэн байна. 40 виолончелист, скрипкэшэд болон пианистнууд медальнуудые, дипломуудые абаа.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Нүхэр Ц. Д. Булдаевта Бурядай АССР-эй Габьяата техник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Республика дотор хэлхеэ холбооной хэрэгсэлнүүдые хүгжөөлгэдэ габьяатай байһанайнь түлөө Бурядай Хэлхеэ холбооной управлениин радиодамжуулгын газарнуудай дирекциин начальник нүхэр **Булдаев** Цырен Даниловичта Бурядай АССР-эй Габьяата техник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ, Советүүдэй байшан. 1962 оной майн 7.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Бурядай Хэлхеэ холбооной управлениин хүдэлмэрилэгшэдые Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Республика дотор радио холбооной болон радиодамжуулгын хэрэгсэлнүүдые хүгжөөхэ, нарижуулан һайжаруулха талаар эдэбхитэйгээр хүдэлһэнэйнь түлөө доро дурсагдаһан хүнүүдые Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

1. **Булычев** Николай Павловичые—радиодамжуулгын газарнуудай дирекциин участково механик.
2. **Зверьков** Леонид Ивановичые—Улан-Удын телецентрын ахалагша механик-мачтовик.
3. **Мельников** Алексей Дмитриевичые—радиоцентрын начальник.
4. **Молчанов** Николай Николаевичые — радиостанциин ахалагша инженер.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ, Советүүдэй байшан. 1962 оной майн 7.

1962 оной Майн Нэгэнние Москвада һайндэрлэлгэ. Москвагай гарнизоной сэрэгүүдэй парад Улаан талмай дээрэ боложо байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: танкнууд парадта гараад ябана.

ТАСС-эй фотохронико.

...эр П. А. Сатюковой хэлэһэн үгын түгэсхэл

...л орден яларба. Ма... үни удаанай хү... болшэд — Вячеслав ...ич Карпинский, Бо...вич Иванов гэгшэд ...е Ажалай Геройн у... нэрэ зэргэдэ хүргэ...шын хүдэлмэришэд... истнууд — Социалис... Геройнууд Наталья ...на Забелина, Васи... Завдеевич Кузьмин ...тэрэшэлэн правдын... наарнь бидэнэр омо...

...удые болон прави... шагналнуудта хүр... ны нүхэдые бидэнэр ...эрэнһөө амаршал... дэдэ шагнал бидэ... лон юумэндэ уялга... унизмын илан ман... лон бидэнэр бүхы хү... ябаһан гэжэ «Правды» ...», совет хэблэл ...лмэрилэгшэдэй үмэ... КПСС-эй ЦК-е, түрэл правительствоя найдамни зүбшөөрыт. Ком... илалта тээшэ совет манай баатар зоригто ...нэн сэхэ ленинец Ни...геевич Хрущев түрүү... нэй Центральна Ко... митгэл найдамтайгаар ... ябана.

...нь манай партиин ...ын түүхэтэ үүргэ ту... ээ. Энэ съезд дээрэ ...һон ленинскэ шугам, ... һүгэдэн шүтэхэ яба... съездын эрид шангаар ...һан ябадал, иигэжэ ...шүтэлгын хорото хой... дые усадхаха тушаа ... хүдэлмэри, партиин ...арадай ажабайдалда ... гол ёһые һэргээн ...то хадаа манай бүхы ...алда, тэрэ тоодо хэб... жал-ябуулгада һайн ...үлһэн байна. Нэгэ ...гэдэн шүтэлгэ дээрэ... олоһон арга методүү... шангаар буруушаан ...партимнай зохёон бай... хүсэнүүдээ хүгжөөхэ ... арга боломжо хэб... гоо. Хэблэл гээшэ... уехэ Ленинэй һурга... һоор, үнэхөөрөө бодо... трибуна, шэнэ, түрүү ... пропагандист, аги... XX съездын зохёоһон ... шугамые хэрэг дээ... лхын түлөө тэмсэлдэ ...тые эсэшэ сусашагүй... идхэгшэ, мүн гээгдэн... ги байдалда эсэргүү, ... болоһон бүхы хуушан ... эсэргүү шанга тэм... үн болоо.

...эй XXII съездын ...эринүүд, партиин шэ... рамма коммунизмын ...сэл дотор партиин ...адай гол зорилгонуу... орхойлно гэжэ нүхэр ... үргэлжэлүүлнэ. Прэ... партиин съездын ...эринүүдые зоримгой... тэрүүлхэ гээшые би... советскэ журналист... рынгөө дээдэ зэргын ...жэ тоолонобди. Пар... программые болон съез... шиидхэбэринүүдые нэб...лээ, манай үеын шуха... лгонуудые бэелүүлхэ ...тусхай ехэ анхаралда ... коммунизм гээшэ ... хэдэ хэдэн миллион ... ажалаар лэ байгуу... ерээдүйн агууехэ ам... үд мүнөө үедэ хангаг... һыень ойлгохо ёһо... бидэнэрые Цент... Комитет һургана.

...нистическэ общество ... хэрэг партиин бо... ай бодото зорилго бо... һан, теориин үдэр бү... хэрэг дээрээ бэелүү... байһан мүнөө үедэ ...ленинизмые арад ...унда эсэшэ сусаша... саг үргэлжэ нэбтэ-рүүлхэ гээшэ шухалын шухала удхашанартай болонхой. Совет хүн бүхэниие эрдэм ухаанай үзэл бодолоор зэбсэгжүүлхэ, коммунизмын түлөө тэмсэлэй зорилгонуудые ойлгуулха гээшэ манай хэблэлэй түрүүшын шухала уялга мүн. Хэдэн олон миллион хүнүүдэй ажалаар коммунизм байгуулагдана гэһэн партиин заабариһаа үндэһэлэн, хэблэл болон радио арад ниитын зохёон байгуулха хэрэгэй барагдашагүй ехэ дүй дүршэлые согсолхо талаар ехэ юумэ хэжэ шадаха, хэхэ ёһотойшье байна.

Ажахын байгуулалтын шухала шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ гүнзэгы бодолтойгоор, тодорхойгоор хандаха тушаа, арга боломжонуудые элирүүлжэ, тэдэниие ашаглаха талаар, коммунизмын эхи заханууды, новаторнуудай дүй дүршэл, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин дүй дүршэлые ленинскэ ёһоор дэмжэхэ талаар, дутуу дундануудые эбсэшэгүйгөөр, шангаар шүүмжэлхэ талаар бидэнэр, журналистнууд, партиин Центральна Комитедһээ хододоо һургаал абаха ёһотойбди.

Мүнөө орон соомнай хүдөө ажахы хүтэлбэрилхэ хэрэгые шэнэдхэн байгуулга боложо байна гэжэ саашань нүхэр Сатюков хэлээ. Нютагуудта шэнээр байгуулагдаһан колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленинүүд хүдэлмэреэ захалаа. Район хоорондын газетэнүүдэй түрүүшын номернууд гараа. Энэ хадаа манай хэблэлэй дайшалхы шэнэ отряд мүн. Хүдөө ажалшадай үмэнэ партиин табиһан ехэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ ехэ творческо амжалтануудые туйлахыень тэдэндэ хүсэе.

Политическэ хүтэлбэрилэгшэ, үзэл бодолой, теоретическэ түб, арад ниитые хамтаараа эмхидхэгшэ, хүмүүжүүлэгшэ мүн болохо партиин үүргэ болон удхашанар коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулха үедэ ехэ болоно гэжэ «Правдын» главна редактор өөрынгөө элидхэл соо тусхайлан тэмдэглэнэ.

Манай ленинскэ парти арадай ехэ найдабариие харюулаа, совет арад өөрынгөө Коммунистическэ партида, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедтэ хизааргүй ехээр этигэнэ гэжэ нүхэр Сатюков хэлэнэ. Манай парти хододоо арад зонтой, араднай партитай хамта юм. Совет арадай шалгагдамал вождь болон дайшалхы толгойлогшо мүн болохо партида нангин дуратайгаар хүмүүжүүлхэһээ үлүү һайн һайхан зорилго гэжэ совет хэблэлдэ байхагүй.

Мүнөө үедэ Советскэ Союзтай хамтадаа социалис оронуудай арадууд социализмын болон коммунизмын замаар ябажа байна. Дэлхэйн социалистическэ лагериин ургалта болон бэхижэлгэ хододоо «Правдын», бүхы совет хэблэлэй гол анхаралда байдаг.

Коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад, правительствонуудые толгойлогшонор, аха дүү оронуудай ажахын элитэ хүдэлмэрилэгшэд, экономистнууд, публицистнүүд «Правдада» саг үргэлжэ бэшэнэ.

Манай хилын саадахи авторнуудта энэ трибуна дээрэһээ халуун зүрхэнэй баясхалан хүргэхые хүсэнэб гэжэ нүхэр Сатюков хэлээ. Хэдэн зуу миллион хүнүүдэй ажабайдалые шэнэдхэн байгуулха талаар социалис журамта оронуудай хамтын ехэ дүй дүршэлые харуулдаг байһан тулада социалис оронуудһаа манай ханинарай бэшэһэн зүйлнүүд илангаяа үнэтэ юумэ болоно. «Правдын» болон хилын саада тээхи оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай аха дүү органуудай хоорондохи хани харилсаан бэхижэжэ, хүгжэжэ байна.

Баярай суглаан дээрэ байһан революционно Кубын сүлөөтэ хэблэлэй түлөөлэгшэнэртэ, Кубын баатар зоригто бүхы арадта, эрэлхэг зоригтой вождь, национальна герой Фидель Кастрода нүхэр Сатюков халуун зүрхэнэй амар мэндэ хүргэбэ.

Совет гадаадын политикын үндэһэ һуури болоһон, Ленинэй бэшэһэн документнүүдэй «Правдада» түрүүшынхеэ толилогдоһон тухай һануулха зуураа, элидхэлшэ иигэжэ хэлэнэ:

Арадуудай хоорондохи эб найрамдал батадхаха гэһэн Ленинэй гол хараае «Правда» ходо хүтэлбэри болгоно. «Правда», бүхы совет хэблэл Коммунистическэ партиин болон Советскэ правительствын эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые, амгалан ёһоор ажабайлгын ленинскэ гол ёһые хододоо нэбтэрүүлнэ, дай номнодог империалистнуудай аашые зэбүүрхэн элирүүлнэ. Манай парти, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет, Советскэ правительство, эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ нүхэр Н. С. Хрущев гадаадын политикые ленинскэ ёһоной сэсэн мэргэнээр ябуулна.

Элдэб социальна байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор ажабайлга, уласхоорондын хани харилсаан, уласхоорондын хиналта доро бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряалга, дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые усадхалга, дайнай аюулда эсэргүү, газар дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдалай түлөө һайн һайхан бодолтой бүхы хүнүүдэй хүсэл оролдолгые нэгэдүүлгэ хадаа «Правдын» ехэ анхаралаа хандуулдаг шухалын шухала асуудалнууд мүн.

Һүүлэй табин жэл соо хүн түрэлтэнэй ажабайдалда ехэ хубилалта болоо гэжэ элидхэлэйнгээ түгэсхэл соо нүхэр Сатюков заана. Социалистическэ революциин илахатай хамта үнэхөөрөө сүлөөтэ, бодото арадай, шэнэ дэлхэйн хэблэл — социализмын хэблэл бии боложо, тон ехээр хүгжөө. Социализмын оронуудай сүлөөтэ арадуудай сүлөөтэ үгэнь дэлхэй дээрэ улам шангаар зэдэлнэ. 1961 ондо Советскэ Союз дотор жэл соогоо арбан таба миллиард хэһэг тиражтайгаар 10 мянга шахуу газетэнүүд хэблэгдэһэн байна. Нэгэ жэл соо 1.200.000.000 хэһэг номууд хэблэгдэһэн байна. Хэблэгдэдэг номуудайнгаа тоогой талаар СССР дэлхэй дээрэ нэгэдэхи һуури эзэлнэ. «Правда» хүдэлмэришэдэй заахан газетэ байһан аад, дэлхэй дээрэхи эгээн олоор гарадаг, эгээн олоор тарадаг үдэр бүриин газетэ болон ургаа. Тэрэнэй тиражынь зургаа миллион гаран хэһэг болоно.

Сүлөөтэ, үнэн зүб үгын түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэдэг Манолис Глезос болон бусад тиимэ геройнуудта — арадуудай эрхэ сүлөөгэй болон зол жаргалай түлөө тэмсэгшэдтэ бидэнэр амар мэндэ хүргэнэбди!

Өөрынгөө творческо ажалда, өөрынгөө этигэн үнэншэһэн юумэ, үзэл бодолоо хамгаалхадаа, үнэхөөрөө сүлөөтэй байха гээшэ бидэнэр, советскэ журналистнуудай, агууехэ зол жаргал мүн болоно гэжэ элидхэлшэ заана. Манай бэшэдэг юумэн хадаа манай бодол, манай этигэн үнэншэһэн юумэ, манай арадай, манай партиин, бүхы үнэн сэхэ хүнүүдэй бодол, этигэн үнэншэһэн юумэ мүн. Коммунистическэ парти, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет манай хэблэлые хүгжөөхэ тухай хододоо анхаралаа табидаг.

Манай партиин ленинскэ гол шугамые бэелүүлхын түлөө, тэрэнэй агууехэ Программые хэрэг дээрэ бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ советскэ журналистнууд, радиогой болон телевидениин хүдэлмэрилэгшэд хүсэеэ гамнангүй оролсохо байха гэжэ Ленинэй агууехэ партиие, тэрэнэй Центральна Комитедые, совет хэблэлдэ ехэ анхарал оролдолго гаргадаг хани Никита Сергеевич Хрущевые энэ трибуна дээрэһээ найдуулхыемни зүбшөөрыт гээд нүхэр Сатюков элидхэлээ дүүргэнэ.

КОММУНИСТИЧЕСКЭ ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ХЭДЭН ТҮЛӨӨЛЭГШЭНЭР БАЯРАЙ СУГЛААН ДЭЭРЭ ҮГЭ ХЭЛЭБЭ

«Жэньминь жибао» газетын главна редакторай орлогшо Чэнь Цзюнь, Индиин коммунистическэ партиин национальна соведэй Түбэй гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн, «Нью Эйдж» газетын редактор Пуфан Чандра Джоши, Франциин компартиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, «Юманите» газетын политическэ директор Этьен Фажон, Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй гэшүүн, «Трибюна люду» газетын главна редактор Леон Касман, Кубын «Нотисиас де ой» газетын главна редакторай орлогшо Рауль Вальдес Виво, Алжирай журналист, журналистнуудай уласхоорондын организациин шангай лауреат Анри Аллег, Австралиин компартиин ЦК-гэй гэшүүн, «Трибюн» газетын түлөөлэгшэ Алек Робертсон гэгшэд үгэ хэлээ.

«Правдын» шэнжэлэгшэ нүхэр О. И. Чечеткинада үгэ үгтэнэ.

О. И. Чечеткина Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ суглаанда хабаадагшадай амаршалгые уншана. Амаршалгын бэшэг нэгэн дуугаар баталан абтаа.

Партийна, советскэ, профсоюзна болон комсомольско организацинуудһаа, коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай олохон центральна комитедүүдһээ, мүн тэрэшэлэн социализмын оронуудай аха дүү партинуудай газетэнүүдэй редакцинуудһаа, хилын саадахи бусад оронуудай коммунистическэ түрүү хэблэлэй органуудһаа «Правда» газетэдэ олон тоото амаршалганууд ерээ гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев мэдээсэнэ.

Н. С. Хрущев амаршалгын халуун зүрхэнэй үгэнүүдэй түлөө зүрхэнэй баяр хүргэнэ, журналистнуудта, хүдэлмэришэн, хүдөө корреспондентнүүдтэ, хэблэл тараагшадта, типографинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, совет хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ энхэ мэндэ ябахые, һайн һайхан ажалдаа ехэ творческо амжалта туйлахыень дахин хүсэнэ.

Баярай суглаан хаагдаа гэжэ соносхогдоно. Зал соо «Интернационал» хүсэтэйгөөр зэдэлнэ.

Сугларгашадта зорюулагдаһан ехэ концерт Кремльдэхи Съезднүүдэй ордон соо болоо.

(ТАСС).

ЭРХҮҮГЭЙ ОБЛАСТЬ. Лена мүрэнэй эхин багаар Марково гэжэ тосхон шадар 2.164 метр гүнзэгы скважинаһаа дүшэ метр өөдөө нефть сорьёлон гараа. Дүтэ шадарайнь хонхор газарнууд хэдэхэн часай турша соо нефтеэр дүүрэжэ, тоһолиг нефтиин нуур тогтошоо. Энэншье гайхалтай бэшэ. Нефтиин иимэ хүсэтэйгөөр сорьёлходо сүүдхын турша соо хэдэ мянган тонно нефть гарадаг байгаа. Эрхүүгэй геологуудай бэдэрэн олоһон энэ уурхай угаа ехэ практическа болон научна удхашанартай. Энэ уурхай хүн зон олонтой промышленна районда олдоһон аад, түмэр замһаа холо бэшэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Востсибнефтегеология» гэжэ трестын Марковска партиин ахалагша геолог Л. К. Овченков, геолого-минералогическа эрдэмэй доктор В. М. Сенюков (зүүн гарһаа) скважинаһаа нефтиин сорьёлон гарахые хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМДЭ ҮНЭН СЭХЭ БАЙЛГА—СОВЕТ ХЭБЛЭЛЭЙ ТУГ МҮН

Манай Коммунистическэ партиин түбэй органой, «Правда» газетын — марксизм-ленинизмые хэлбэришэгүйгөөр дэлгэрүүлэн тараагшын, тэрэнэй туг баригшын, коммунизмын түлөө сэхэ шууд тэмсэгшын алдарта табин жэлэй ойе совет арад, түрүү хүн түрэлтэн ехэ һайндэр болгожо тэмдэглэбэ. Агууехэ Ленинэй анха түрүүн бии болгоһон «Правдын» гайхамшагта үгэнүүд мүнөө бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы түбинүүдтэ ханхинажа байнхай. Тиигэжэ «Правдын» эдэ гайхамшагта үгэнүүд бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохые, арадуудай хани барисаатай, харилсаа холбоотой байхые, хүн түрэлтэнэй гэгээн гэрэлтэ ерээдүйн түлөө тэмсэхые уряална. Бүхы арадууд «Правдын» эдэ үгэнүүдые хараада абадаг болонхой.

Гайхамшагта ойн хүндэлэлдэ «Правда» газетын редакционно коллеги Кремлиин Ехэ ордоной Георгиевска зал соо майн 6-да уулзалга хэбэ.

«Правдын» хүдэлмэрилэгшэд, тэрэнэй олон тоото айлшад — гадаадын оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй газетэнүүдэй түлөөлэгшэд, советскэ газетэ, журналнуудай редакторнууд, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд, хэблэл тараагшад, номой хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд, типографинуудай хүдэлмэришэд, радио, телевидениин, информационно агентствонуудэй хүдэлмэрилэгшэд уулзалгала хабаадаа. СССР-эй министрнүүд, түбэй ведомствонуудэй, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, Советскэ Союзай элдэб янзын сэрэгүүдэй маршалнууд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, партийна, советскэ, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд, артистнууд, уран зохёолшод, элдэб дипломатическа түлөөлэлгэнүүдэй толгойлогшонор, СССР-тэ байдаг гадаадын журналистнууд мүн лэ уулзалгада байба.

Нүхэд Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Н. С. Хрушев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин гэгшэд журналистнуудта айлшадаар ерээ. Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдые тэндэ байһан хүнүүд халуунаар амаршалһан байна.

«Правдын» главна редактор П. А. Сатюков сугларгашадта хандажа, хани халуун үгэнүүдые хэлэбэ.

«Правдын» ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололой суглаанда КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев «Правдын» ажал хүдэлмэридэ, бүхы совет хэблэлдэ үндэр сэгнэлтэ үгөө һэн. Совет хэблэл хадаа манай партиин хүсэл зорилгонуудые, политикые тодорхойлон харуулагша болоно. Манай парти эгээл үнэн зүб ленинскэ харгы замаар арад зоноо хүтэлбэрилнэ гэжэ П. А. Сатюков хэлэбэ. Партимнай сэсэн мэргээр, анхаралтайгаар, урмашуулан зоригжуулжа хүтэлбэрилдэг. Тиимэл болохолоорнь совет хэблэл хүсэтэй гээд П. А. Сатюков тэмдэглэбэ.

Коммунистическэ партиин, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедэй Президиумэй, Центральна Комитедэй секретарьнуудай, үнэн сэхэ ленинец Никита Сергеевич Хрущевой түлөө «Правдын» главна редакторай хундага үргэхэдэнь, тэндэ байгшад нэрьесэ альга ташаба.

США-гэй компартиин хүтэлбэрилхы органуудай гэшүүн Генри Уинстон, «Советская Россия» газетын главна редактор К. И. Зародов, «Работническо дело» гэдэг Болгариин газетын главна редактор Георгий Боков, Великобританиин коммунис хүдэлөөнэй үнинэй түлөөлэгшэ Палм Датт, 1906 онһоо хойшо КПСС-эй гэшүүн, «Правда» газетые бии болгохын түлөө эмхидхэгдэһэн хүдэлмэришэдэй түрүүшын бүлэгтэ хабаадагша, Социалис Ажалай Герой Б. И. Иванов, Венгриин Социалистическэ хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүндэ кандидат, «Непсабадшаг» газетын главна редактор Золтан Комочин, «Заря Востока» гэдэг Грузиин республиканска газетын главна редактор И. И. Чхиквишвили, Ганын Арадай партиин ЦК-гэй гэшүүн, «Ивнинг Ньюс» газетын главна редактор Эрик Хейман, «Известия» газетын главна редактор А. И. Аджубей, «Канадиен Трибюн» газетын главна редактор Джон Бойд, «Кизил Узбекистон» гэдэг Узбегэй газетын главна редактор З. И. Есенбаев, Малиин Республикын информациин хэрэгүүдэй статс-секретарь Мамаду Голого, «Комсомольская Правда» газетын главна редактор Ю. П. Воронов, «Нейес Дейчланд» газетын главна редактор Герман Аксен, «Рабочая газета» гэдэг Украинын газетын главна редактор Е. А. Лазебник, Японой компартиин ЦК-гэй гэшүүндэ кандидат Ситидзо Мида, «Советик кыргызстан» газетын редактор Т. Суванбердиев, Корейн Ажалай партиин орган болохо «Нодон Синмун» газетын главна редактор Хо Сок Сон, «Нян Зан» гэдэг газетын главна редактор Хоанг Тунг (ДРВ), «Скынтейя» гэдэг Румыниин газетын главна редактор Теодор Маринеску, «Унэн» газетын главна редактор Ц. Пунцэгноров (МНР) гэгшэд уулзалгада үгэ хэлээ.

Социализмын, коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохын, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ёһо гуримуудай илан мандахын, агууехэ социалис можын нэгэдэлэй түлөө тэмсэлдэ «Правдын» айхабтар ехэ габьяатай байһаниие үгэ хэлэгшэд онсолон тэмдэглэбэ. «Правда», Советскэ Союзай бүхы хэблэл КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, коммунис байгуулалтын Программые бодотоор бэелүүлхэ талаар саашадаашье партиин найдамтай туһалагшань байха гэжэ найдаһанаа тэдэнэр мэдүүлбэ. «Правда» хадаа коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай газетэнүүдтэ марксистско-ленинскэ газетын ёһотой жэшээнь болоно гээд хариин оронуудһаа ерэһэн айлшад мэдүүлээ.

Уласхоорондын хани харилсаанай түлөө, хэблэлэй бүхы коммунистическэ органуудай эб нэгэдэлэй түлөө уулзалгын үедэ хундаганууд үргэгдэбэ.

«Правдын» табин жэлэй ойн хүндэлэлдэ Кремлиин Ехэ ордон соо үнгэргэгдэһэн уулзалга хани халуун оршон байдалда болобо. Коммунистическэ партиие, тэрэнэй Центральна Комитедые совет хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй нягтаар тойрон жагсаад байһаниие, коммунизмын һаруул һайхан байшангые байгуулгада партиин туһалагшад гэһэн үндэр нангин уялгаяа советскэ журналистнуудай дүүргэхээр бэлэн байһаниие энэ уулзалга үшөө дахин гэршэлбэ.

Уулзалгада хабаадагшадта ехэ концерт харуулагдаа.

(ТАСС).

...тхигай үнгэрээд байхада Москвадахи Ленинэй Хадада Владимир Ильич Ленинэй памят... ...нэй. Ниислэл хотодо памятнигай проектнүүдэй выставкэ нээгдэбэ. ...ДЭЭРЭ: памятнигай проектнүүдэй табигдаһан выставкын зал харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Ядерна туршалгануудые болюулха

МОСКВА, майн 5. (ТАСС). СССР-эй парламентска бүлэгэй комитет парламентнууд хоорондын союзда, бүхы оронуудай парламентын бүлэгүүдтэ, парламентаринуудта хандалга эльгээгээ. США-гэй правительствын ядерна туршалгануудые дахин эхилһэниие тэрэ хандалга соогоо сэхэ шууд буруушаагаад, эхилһэн ядерна туршалгануудаа США-гэй дары болюулхые, бүгэдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха хэлсээ баталха эрилтэ табихые уряалба.

Ядерна зэбсэг дахин шэнээр тэһэлжэ эхилһэн ушар бүхы хүн түрэлтэнэй уг зорилгодо эсэргүүсэһэн хэрэг болоно гээд хандалга соонь тэмдэглэгдэнхэй. Иимэ эрхэ байдалай тохёолдоһон үедэ нэгэшье парламентари энэ хэрэгтэ хабаадангүй байха ёһогүй, бүхы зохихо хэмжээ абаха уялгатай.

Эдэнэй нэрэнүүд болон хэрэг хэзээдэшье мүнхэл!

Карл Марксын, Фридрих Энгельсын музей Москвада нээгдэбэ

Майн 7-до гайхамшагта ушар болобо. Тэрэнэй удхашанарта сэгнэлтэ үгэхэншье бэрхэтэй. Хүн түрэлтэнэй агууехэ оюун бодолтодой—Карл Марксын, Фридрих Энгельсын музей энэ үдэр Москвада анха түрүүнээ нээгдэбэ. Тэдэнэй нэрэнүүд хоорондоо таһаршагүй нягта холбоотой. Тэдэнэр хоорондоо үзэгдөөгүй һайн харилсаатай байһан юм.

В. И. Ленинэй мэндэ байхада, тэрэнэй заабаряар Коммунистическэ парти хадаа бүхы оронуудай пролетариадай агууехэ багшанарай бодото документнүүдые, тэдэнэй буулгабаринуудые суглуулха тухай оролдолго гаргаһан байгаа. КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай түбэй партийча архив К. Марксын, Ф. Энгельсын зургаа мянга гаран бодото документнүүдые мүнөө суглууланхай. КПСС-эй ЦК-гэй шиидхэбэреэр музей нээгдэжэ, оюун бодолой эдэ сэгнэшэгүй баялигай буулгабаринуудтай олониитэ арад зон танилсаха аргатай болоо.

Музей Кремль шадар Марксын болон Энгельсын нэрэмжэтэ үйлсэдэхи урданай амяараа байдаг гэр соо нээгдээ. Революционно эрдэм ухаанай агууехэ ажал-ябуулагшадай ажалладаг газарые харуулһан олон зүйлнүүд, бэшэһэн зохёолнуудайнь фотобуулгабаринууд, тэдэнэй мэндэ байхаданиь, мүн мүнөө үедэ хэблэн гаргагдаһан зохёолнуудынь, научна коммунизмын сэсэн мэргэн ажал-ябуулагшад болон уласхоорондын революционно хүдэлөөнэй хүтэлбэрилэгшэд Карл Маркс, Фридрих Энгельс тухай материалнууд музейн юһэн уужам залнууд соо табигданхай. Хүн түрэлтэнэй оюун бодолтоной образуудые харуулһан шухаг фотозурагууд, зурагууд болон скульптуранууд зал соо олоор табигданхай. Карл Марксын, тэрэнэй бүлын гэшүүдэй хубидаа хэрэглэдэг зүйлнүүд түүхэдэ анха түрүүн эндэ табигдаа.

АРБАН ГУРБАДАХИ УРИЛДААН

Басагадай старт.

Үнгэрһэн амаралтын үдэр хорон хурса һалхитай, бүрхэгшэг хүйтэн байбашье һаань, түб хотымнай үйлсэ талмайнуудаар хүн зон огто таһарбагүй. Эртэ үглөөнһөө эхилээд согтой солбон хүбүүд, басагад иишэ тиишээ һүндэлнэ. Илангаяа эреэ марьян хубсаһатай шинраг шамбайшуул олон. Эдэмнай булта «Бурят үнэн» газетын заншалта һорилдоондо хабаадагшад гээшэ.

Энэ жэлэй урилдаан онсо нэгэ илгаатай байба. Ушарынь «Правда» газетын алдарта 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан байжа, урда урдынхиһаа олон зон хабаадаа, эрхим һайн дүнгүүд туйлагдаа. Тодорхойлходо, аяар 800 гаран спортсменүүд хүсэ шадалаа үзэлсэһэн байна.

...Соведүүдэй талмай. Ирагуу хүгжэмэй аялга замхашагүй зэдэлнэ. «Бурят үнэн» газетын эстафетэдэ хабаадагшадта амар мэндэ!» гэһэн уряа далбаһаар. Сагай ошохо тума хүн зон улам олошоржо, элдэб зугаа наадан эмхидхэгдэнэ. Тинһээршье байтар главна судья нүхэр Шевчугай захиралта соностожо, эдир солбон хүбүүд, басагад хүндэтэ жагсаалдаа жэрылдэшэбэ. Үнэн зүрхэнэй амаршалга, эрхим һайн амжалта юрөөлэй хүргэгдэһэнэй удаа удангүй ехэ урилдаамнай захалба даа.

Эгээн түрүүлэн городой №№ 4, 26, 27, 33, 36, 40, 41, 46 найман жэлэй һургуулинуудай һурагшадай һорилдоогоор эстафетэ эхилбэ. Абаһаар лэ үбсүүн дээрээ 4 тэһэн тоотой басаган онсо илгаржа захална. Тэрэнэй командын түлөөлэгшэдэй түрүүлжэ ерэхэ байһаниинь эли байба. Зүгөөр юрэдөө хэдэхэн минута үнгэрөөд байхада үнөөхи тоо яларуулһан басаганаймнай бүлгэмэй гэшүүн харагдаба. Удангүй тэрэ һорилдооной газарые эгээ түрүүлэн гаталжа өөрынгөө командада илалта асараа. Энэмнай № 27 һургуулиин 8-дахи классай һурагша Белых Лида гээшэ. Тингэжэ 800 метр зайе тус һургуулиинхид 5, 24, 2 секундын туршада дабаба бшуу. Удаа тээнь ерэһэн 41-дэхи, 33-дахи һургуулиин команданууд хоёр-гурбан секундаар хожомдошоо.

Тэдэнэй һүүлээр мүн лэ 8 жэлэй һургуулиин хүбүүдэй команданууд гүйлдэбэ. Энэ уулзалгада № 40-дэхи һургуулиин түлөөлэгшэд эрхимлээ.

№ 27-дохи һургуулиин наймадахи классай һурагша Л. Белых.

Дунда һургуулинуудай хоорондохи мүрысөөн ехэ һонирхолтойгоор үнгэрөө гэжэ тэмдэглээ. Юуб гэхэдэ, энэ уулзалгада урданай мэдээжэ болоһон № 65-дахи түмэр замай һургуулиин солбон шамбайшуул хабаадаа юм. Нёдондо жэлэй һорилдоондо тус һургуулиин хүбүүдэй команда онсо шалгарһан байгаа. Харин тиихэдэ байгша оной уулзалгада басагадайнь команда түрүүлжэ дамжуулгын хоёр кубогаар шагнагдаба.

Урилдаанай зайе 4,07, 8 секундын туршада амжалтатайгаар гаталһан № 20-дохи һургуулиин хүбүүдэй команда нэгэдэхи һуури эзэлээ. Мүн № 42-дохи һургуулиин түлөөлэгшэд һайн дүнгүүдые туйлажа, онсо тэмдэглэгдэһэн байна.

Ехэ урилдаанай үргэлжэлхэ тума улам һонирхолтой, хүхюу зугаатай болоно. Бэе бэеэ амаршалха, амжалта хүсэхэ абяан үргэлжэлһөөр. Һүр жабхаланта аялгашье таһарнагүй.

Техникум, училищинуудай командануудай урилдаха ээлжээн болобо. Түрүүлэн басагад гүйлдэжэ, медицинскэ училищиин команда шалгараа. Тус командын түлөөлэгшэ Ольга Федоровагай финишэй зурлаа гаталхатай зэргэ нэрьемэ альга ташалган зэдэлшэбэ. Үнгэрһэн жэлэй чемпион — багшанарай училищиин команда хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

Түмэрзамай, хүдөө ажахын техникумүүдэй хүбүүдэй команданууд һайн бэлэдхэлтэй байһанаа харуулжа, Хүндэлэлэй грамота, шангуудта хүртэхэ ёһоороо хүртөө.

Спортивна бүлгэмэй, дээдэ һургуулинуудай эхэнэрнүүдэй командануудһаа нёдондонойхидол адли багшанарай институдай түлөөлэгшэд түрүүлбэ. Удаадахи һууринуудые хүдөө ажахын, паровозо-вагонно заводой команданууд эзэлһэн байна.

Эгээ һүүлдэ үнгэргэгдэһэн промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай һорилдоонууд бүришье һонирхолтой шанга тэмсэлээр түгэсэбэ. Эрэшүүл соохоо багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлдэг институдайхид 4,36,0 секундада соо мүрысөөнэй зайе гаталжа шалгараа.

Локомотивай депо, «Динамын» түлөөлэгшэд ехэ арга боломжоёо хэрэглэжэ шадабагүй.

«Труд» бүлгэмэй эхэнэрнүүдэй команда хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн дүн туйлаа. Тингэжэ тэдэнэр урда жэлэйнгээ дүнгүүдые улам һайжаруулба. Удаадахи һууринуудые эмнэлгын, худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай коллективүүд хубаалдаһан байна.

Түмэрзамай техникумэй табадахи курсын студент А. Штессель.

Хоёр-гурбан часай туршада үргэлжэлһэн эстафетэ дүүрэжэ, нэрьемэ альга ташалга, ирагуу хүгжэмэй аялга доро түрүүлһэн командануудта Хүндэлэлэй грамота болон шангууд барюулагдаба.

И. Очорон.

ТҮРҮҮШЫН ОЧКО БЭШЭГДЭБЭ

ФУТБОЛ

Майн 6. Энэ үдэр хэдышье хүйтэн, һалхитай һаань, футбол хараха дуратайшуул стадион дээрэ олоороо сугларба. Россиин Федерациин табадахи зонодо наададаг «Б» классай мастернууд — Прокопьевск городой «Шахтер» Улан-Удын «Байкал» командатай ээлжээтэ уулзалгаяа үнгэргөө. Нааданай түрүүшын хахадта хоёр талаһаа шанга шанга добтолгын болобошье һаа, алишье командынхид тоо нээнгүй амаралтада гарабад.

...Нааданай хоёрдохи хахад. Футболист бүхэн энэ хахадтаа тоо нээхээр оролдон, хамаг хүсэ шадалаа элсүүлнэ. Тингэжэ манай командынхид айлшадайнгаа ворота руу хэдэн удаа добтолжо, тэдэнээ тухашаруулна, мэгдэхээнэ. Нэгэ шанга добтолгын болоходо, манай футболист Поздоровкин хажуу талаһаа дамжуулагдаһан бүмбэгэ сохин гэхэдээ, нэгэ зааха дээгүүр ябуулаад, айлшадай вратарь тэрэнииень заһан һагад штанг дээгүүр гаргажархиба. Нааданай түрүүшын, мүн хоёрдохишье хахадта манай командынхид буланһаа оло дахин бүмбэгэ сохибошье, урагшагүйдэнэ. Айлшадай добтологшод бүмбэгэ абахатайгаал сасуу урагшаа харайлдажа, манай командын ворота тээшэ добтолно. Түрүүшынхеэ «Б» классай мастернуудтай тулалдажа эхилһэн «Шахтер» командынхид хараха янзада яһала шадамар бэрхээр наадана гэжэ тэмдэглэлтэй. Эдэнэр Владивосток, Хабаровск, Чита городуудай командануудтай бараг тулалдажа, хэдэн очкотой болонхой. Айлшадай шанга добтолгодо һайн харюу үгэдэг манай хамгаалагшад Гаврилов, Рагозин, Данчинов гэгшэд энэ үдэр яһала мэгдэһэн, тухашарһан байна.

Нааданай дүүрэтэр табахан минута үлөөд байба. Сугларагшадай зариман «тэнсээбди» гэлдэхысэ гэр гэр тээшээ ябахаар тарана. Добтолгоёо шангадхаһан Улан-Удын футболистнууд айлшадтаа хэдэн удаа добтолбо. Судьягай жэмбүүрэй эшхэрхын тэндэ, Игорь Ершовой буланһаа сохиһон бүмбэгэ Ирдынчеев шадамараар тудажа абан сасуугаа ворота руу ябуулжархина. Эршэтэйхэнээр сохигдоһон энэ бүмбэгые айлшадай вратарь барижа шадангүй алдажархёо. Одоол ингэжэ Улан-Удын команда түрүүшынгээ хоёр очко өөһэдтөө бэшүүлбэ.

Удаадахи уулзалга майн 9-дэ манай стадион дээрэ болохо. Эндэ Новокузнецк городой «Металлург», Улан-Удын «Байкал» командынхид уулзаха юм.

Т. Бадмаин.

Зураг дээрэ: айлшадай воротагай дэргэдэ.

Л. Хайдуровай фото.

„Победа" колхоздо

ШЭНЭ ТЕХНИКЭ АБАНА

Колхозой машинно-тракторна паркда «ДТ-54» маркын 1 трактор, шэнэлэн зохёогдоһон «СК-3» маркын хоёр комбайн нэмэжэ абтаба.

Колхоз элдэб маркын 18 тракгортай, арбаад комбайнтай болоо.

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Колхоз өөрынгөө зөөреэр арбан жэлэй дунда һургуулиин гушаад мянган түхэригэй сэнтэй шэнэ байшан бариба. Мүнөө үедэ досоо талань штукатурилагдажа эхилээ. Бүхы классуудынь уураалаар дулаасуулагдаха юм.

Һургуулиин шэнэ байшан һуралсалай шэнэ жэл болотор тушаагдахаар хараалагдана.

КОНЦЕРТ ТАБИНА

Һая болоһон аймагай харалгада колхозой уран һайханай бүлгэмэй коллектив хоёрдохи һуури эзэлжэ, Хүндэлэлэй грамотада хүртэһэн байна. Энэ кружогто хабаадагшад шамбай бэрхэ, эдир залуу, хүхюу солбон хорёод хүбүүд, басагадһаа бүридэдэг.

Ж. Бадмаев,
манай корр.

Яруна.

Бурядай гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор мүнөөдэр республичн доторнай багашаг үүлэтэй, урда аймагуудаар бага зэргэ хура бороон орохо. Баруун хойноһоо һулаханаар һалхилха. Улан-Удэдэ үглөөгүүр 1—3 градус, үдэрынь 13—15 градус дулаан болохо.

Майн 10, 11-дэ республика дотор үүлэтэйшэг байха, хура бороо орохогүй гэжэ хүлеэгдэнэ. Баруун хойто зүгһөө һулаханаар һалхилха. Һүниндөө хойто аймагуудаар 2—7 градус хүрэтэр хүйтэрхэ, урда аймагуудаар 3 градус хүйтэнһөө 2 градус дулаач болохо. Үдэрынь 9—14 градус дулаан болохо.

Хилын саанаһаа

Советскэ Союзай туһаламжаар

КАБУЛ, майн 7. (ТАСС). Совет мэргэжэлтэдэй туһаламжаар Пули-Хумрида (Хойто Афганистан) баригдаһан электростанци ашаглалгада оруулагдаба. Энэ автоматическа гидроэлектростанци 9 мянган киловатт хүсэтэй юм. Мүн тэндэнь таатай зохид байрын олон гэрнүүд, гостиница шэнээр бариганхай.

Тус электростанциие ашаглалгада оруулха ёһололдо Афганистанай премьер-министр Сардар Мухаммед Дауд хабаадаба. Афганистанай экономико хүгжөөлгэдэ ехэ удхашанартай электростанциин барилгада хани харилсаатай Советскэ Союз һайн һайхан зорилготой туһаламжа хүргөө гэжэ премьер-министр хэлээ. Электростанциие барихада хабаадалсаһан совет мэргэжэлтэдтэ Сардар Мухаммед Дауд баяр хүргэбэ.

Энэ электростанци бариха үедэ 650 гаран афган хүдэлмэришэд бэлдэгдэһэн, һургагдаһан байха юм.

Юрий Гагарин Австри ошохонь

ВЕНА, майн 6. (ТАСС). Венын ажаһуугшад түрүүшын космонавт Юрий Гагаринине угтахаяа бэлдэжэ байна.

Ю. Гагаринай эльгээһэн телеграммые «Фольксштимме» газетэ түрүүшынгээ хуудаһанда толилбо. Советскэ космонавт энэ газетээр дамжуулан Австриин арад зондо халуун амаршалга хүргэбэ. Австрида советскэ космонавтын 6 үдэрэй туршада айлшалха программа тухай газетэ мэдээсээ.

Юрий Гагарин Венэдэ ерээд, майн 10-да журналистнуудай «Конкордия» гэдэг клубта пресс-конференци үнгэргэхэ. Австрида айлшалха үедөө Ю. Гагарин Вене хараха, үзэхэ, Линц, Грац, Нейхирхен городуудаар ябаха, «Фест» гэдэг Австриин ехэ металлургическа предприятиин хүдэлмэришэдтэй уулзаха, Маутхаузен гэдэг гитлеровскэ концлагерине хараха юм.

Лётчик-космонавт Юрий Гагарин Австриин президент А. Шерфтэй уулзаха.

Советскэ космонавтатай Австриин хүн зон уулзахаяа хүлеэжэ ядажа байна.

Г. С. Титов США-да айлшална

СИЭТЛ, майн 6. (ТАСС). Холбоото Штадуудаар айлшалжа ябаһан СССР-эй лётчик-космонавт Г. С. Титов Сиэтл хото (Вашингтон штат) ерэбэ.

Энэ жэл Сиэтл хотодо уласхоорондын выставкэ үнгэргэгдэжэ байнхай. Энэ выставкэдэ 15 орон, тэрэ тоодо США, Бразили, Канада, Дани, Франци, Англи, Инди, Япон, ОАР, Мексика болон бусад хабаадана. Выставкэ апрелиин 25-да нээгдээ һэн. Энэ выставкэ саашадаа үшөө зургаа һара үргэлжэлхэ байна. Выставкын гол шухала асуудалынь «замбуулин дайдые шэнжэлхэ үе сагай хүн» болоно.

Атомай хүсэ хэрэглэхэ, замбуулин дайдые шэнжэлхэ үе сагай, эрдэм ухаанай, техникын шэнэ амжалтанууд выставкын олон зал соо харуулагдана.

Сиэтл хотын ажаһуугшад, США-гэй бүхы нютагуудһаа эндэ ерэһэн хэдэн мянгаад аяншад советскэ космонавтые айхабтар хани халуунаар угтаба. Сиэтл хотоһоо хажуу тээшэ 22 модо газарта ажаһуудаг 14-тэйхэн басаган Марлин Брайт өөрынгөө сад сэсэрлиг сооһоо сэсэг түүжэ, советскэ космонавтда бэлэглэхэеэ тэрэнээ асарһан байна.

Амаршалгын үгэнүүдые
сэһэнэй һүүлээр Г. С.
тов яаралтайгаар пресс
ференци хэбэ. Корреспон
нүүдэй һонирхоһон бүхы
далнуудта Г. С. Титов
рэнгыгээр харюусаба.

Г. С. Титов һамгантай
машинада һууба. Оло мян
зоной дунда тэрэ маши
харагдахаяа болишоно.
дэнэр танине амаршална
«Амар һайн», «Эрхимээр
шалыт» гэһэн үгэнүүдые
ли, ород хэлэн дээрэ хаа
наһаань хашхаралдаба.
зуугаад хүнүүд, илангая
луушуул советскэ космо
тын гарые бариха, тэрэнэй
то-зурагые абаха хүсэ
байба.

Г. С. Титов Сиэтл хотын
ставкын экспонадуудые
анхаралтайгаар хараа. А
навтикын, замбуулин дай
шэнжэлхэ национальна
ленини мэргэжэлтэдтэй
хөөрэлдэһэн байна. Эдэ м
жэлтэд өөрынгөө павильо
Г. С. Титовто харуулба.

Выставкын президен
Ганди Г. С. Титовой хүнд
дэ майн 5-най үдэшэлэ
лалга хэбэ.

Г. С. Титов майн 6-да
выставкын экспонадууды
раа. Үдэшэлэн советскэ ко
навт Сан-Франциско нии
ошохонь.

Президент Гуларт Советскэ выставкые хараба

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, майн 6. (ТАСС-эй тусхай корр.). Бразилиин президент Жоао Гуларт үсэгэлдэр советскэ худалдаа наймаанай-промышленна выставкые хараба. Бразилиин премьер-министр Танкредо Невес болон тусхай тушаалтай бусад хүнүүд президентые үдэшэжэ ябаба.

Советскэ правительственна делегациие толгойлогшо, СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев, СССР-һээ Бразилида байдаг элшэн сайд И. С. Чернышев советскэ павильоной үүдэндэ хүндэтэй айлшадаа угтажа байгаа.

Выставкын директор президентдэ тэндэхи экспонадууд тухай тайлбарилан хэлэбэ. Хүсэ ехэтэй турбиные хараад, Ленинградай «Электро
заводто энээнине ошожо
һан тухайгаа хэлэбэ.

Выставкые хаража
һэнэй һүүлээр Жоао Г
Танкредо Невес хоёр хүн
айлшадай дэбтэртэ гара
бяа.

Выставкэ ямар байба
президентһээ асуудал һу
Тинхэдэнь советскэ выс
тон һайн байба гээд пре
Гуларт мэдүүлээ. Агууе
ветскэ Союзай техническ
жэлтын үндэр хэмжээн
раһанине эндэ табигдаһа
нонадууд тодорхойлно
президент үргэлжэлүүлб
ветскэ Союзай туйлаһан
ехэ амжалтанууд эб на
далай хэрэгтэ зорюулагд
гээд Жоао Гуларт һана
ба.

США-гэй компарти тэмсэлээ үргэлжэлүүлһээр

СОФИЯ, майн 7. (ТАСС). Партиингаа сүлөөтэ ёһоор ажаллажа байхын түлөө Америкын коммунистнууд тэмсэнэ. Америкын конституцидашье партиин сүлөөтэ ёһоор ажаллаха эрхэ тухай хэлэгдэнхэй гэжэ БТА агентствын корреспондентдэ Элизабет Гарли Флинн мэдүүлээ. США-да демократическа хүсэнүүд ехээр хүгжэжэ байна. Хүдэлмэригүйшүүл улам олошорно, автомат-машинануудай промышленностиин гол һалбаринуудта хэрэглэгдэдэг болоһонһоо уламжалан, хүдэлмэришэд ажалһаа гаргагдажал байнхай. Америкын олонитэ зон манай ямар тэмсэл хэдэгые мэдэхэ хүсэлтэй.

Социалис оронуудай экономическа, культурна амжалтанууд, советскэ космонавтнуудай гайхамшагта ниидэлгэнүүд Америкын арад зондо туйлай ехээр нүлөөлөө гэжэ Э. Гарли Флинн тэмдэглэбэ. Энэ нүлөөһөө шалтагаалжа, Америкын арад олон асуудалнуудаар бодомжолдог болонхой.

Бидэнэр ажалаа һайжаруулхабди, шэнэ гэшүүдые абахабди, Маккарэнэй харата муухай хуулида эсэргүү тэмсэл сүүдээр хэхэбди гэжэ США-гэй компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Гэс Холл мэдүүлһэн байха юм. Сүүдтэ болохо тэмсэл 2—3 жэлэй туршада үргэлжэлхэ байха бэзэ. Энэ тэмсэлдэ бидэнэр илажа гарахабди гээд этигэнэб гэжэ Гэс Холл үргэлжэлүүлбэ. США хадаа уласхоорондын империализмын түбынь, түшэг тулгууринь болонхой. Харин арад зон гэжэ бии ха юм. Бидэнэр арад зоной дундаһаа гараад, арад зондоо алба хэнэбди, арад зондоо этигэнэбди. Компартиие усадхан һалгаха тухай США-гэй правительствын һэдэлгые олонитэ зон дэмжэхэгүй гэжэ Гэс Холл тэмдэглэбэ.

А. Сеньи Италиин президент болобо

РИМ, майн 7. (ТАСС). Мүнөөнэй правительствода гадаадын хэрэгүүдэй министрын тушаал эзэлжэ байһан Антонио Сеньи Италиин президентээр һунгагдаба. А. Сеньи хадаа христианско-демократическа партиин түлөөлэгшэ юм.

Италиин Коммунистическэ партиин генеральна секретарь Пальмиро Тольяттиин мэдүүлгэ мүнөөдэр газетэдэ толилогдоо. Үнгэргэгдэһэн һунгалтын үедэ христианско-демократическа партиин хүтэлбэрилхы бүлэгэй гаргаһан абари аашые бүхы партинууд анхаралтайгаар шэнжэлхэ ёһотой гэжэ Пальмиро Тольятти үргэлжэлүүлбэ. Энэ бүлэг, энэ парти хадаа имагтал өөрынгөө засаг түрые тогтоохо хүсэлтэй байһанаа үшөө дахин гэршэлэн харуулаа. Харин тиихэдэ энэ өөһэдынгөө засаг тогтоохо зорилго бэелүүлхын түлөө өөһэдынгөө политическэ союзнигуудые наадалха, доромжолхо, үнгэржэ ерэхэдээ республикын институдуудай эрхэ түлөөлэлгые тоохогүй хэбэргэйгээр аяглана гэжэ Тольятти һанамжалба.

Канцлер Аденауэр Баруун Берлин ерэбэ

БАРУУН БЕРЛИН, майн 7. (ТАСС). ФРГ-гэй канцлер Аденауэр хоёр үдэрэй туршада байхаяа мүнөө Баруун Берлин ерэбэ. Америкын сэрэгэй самолёдоор тэрэ эндэ ниидэжэ ерэһэн байна.

Киотодо конферен нээгдэбэ

ТОКИО, майн 7. (Т
Японой урданай ниислэ
һан Киото хотодо гурба
рэй конференци нэ
Ядерна дайн байлд
аюулда хүн түрэлтэнэй ор
байхада һанаата болоһо
ной эрдэмтэд, соёл куль
ажал-ябуулагшад тэнд
баадана. Пагуошско кон
цидэ энэ конференции
болоно гээд Японой х
бэшэбэ. Нобелевскэ ш
лауреат, физикын эр
доктор Хидэки Икава,
жэ физигүүд Синитиро
нага, Сиоити Саката гэ
үүсхэлээр конференци
даа бшуу.

Ядерна дайн байлда
хүн түрэлтэн, бүгэдөөр
сэдөөр буу зэбсэг хүр
экономико гэһэн асуу
дые конференцидэ хаб
шад зүбшэн хэлсэхэ.

Фашис этэгээдүүд хо хэрэгээ үргэлжэлүү

ПАРИЖ, майн 6. (Т
Үсэгэлдэр Алжирта «х
колониалистнууд 22
алаа, 15 хүниие шархат
Гансахан Алжир горо
добтолго хэгдэһэн байһ
Алжир хоёр городто 32
тэһэлэгдээ. Константин
дар нэгэ газарта 30 хү
гөөдэдэнь 500 хүн ал
байба.

Алжирай Коммунист
партиин политбюрогой
доктор Садек Хаджерс
шаагдаба. Харин т
алуур дээрмэ хэдэг
этэгээдүүдэй нэгэнии
шаагдаагүй гээд мэдээ

Редакторай о
М. Н. НИ

Манай адрес, телефон

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Т
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редакто
32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов партийной жи
пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и советского ст
тельства — 47-59, промышленности и транспорта, инфор
— 35-14, культуры — 34-05, писем и рабселькоров —
отдел переводов и корректорская — 35-95, бухгалтерия —
Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ку
Бурятской АССР.

Н00867. Зак. № 751